

MATINES

La primera celebració de les festes de Nadal és la missa de matines o missa del gall del 24 de desembre, que es celebra a moltes esglésies de Mallorca a la nit.

El moment més esperat és el cant de la Sibil·la, una cançó profètica de l'edat mitjana, cantada en català antic. És un drama litúrgic i cant gregorià que relata com serà la fi del Món i *lo jorn del judici*. Aquesta tradició va arribar amb la conquesta catalana de l'illa i consisteix en el cant d'unes profecies sobre la fi del món per un nin o una nina portant una túnica, y que sosté una espasa. Interpreta la figura d'una "sibil·la" que eren unes pitonisses que en el món antic eren consultades en qualsevol situació conflictiva. Dins la mateixa celebració es pot sentir el cant del àngel i el sermó de la calenda que narra el naixement de Jesús.

Lo jorn del Judici
parrà qui haurà fet servici.

Jesucrist, Rei universal,
home i ver Déu eternal,
del cel vindrà per a jutjar
i a cada u lo just darà.

Gran foc del cel davallarà;
mars, fonts i rius, tot cremarà.
Daran los peixos horribles crits
perdent los seus naturals delits.

Ans del Judici l'Anticrist vindrà
i a tot lo món turment darà,
i se farà com Déu servir,
i qui no el crega farà morir.

Lo seu regnat serà molt breu;
en aquell temps sots poder seu
moriran màrtirs tots a un lloc
aquells dos sants, Elies i Enoc.

Lo sol perdrà sa claredat
mostrant-se fosc i entelat,
la lluna no darà claror
i tot lo món serà tristor.

Als mals dirà molt agraument:
—Anau, maleïts, en el turment!
anau-vos-ne en el foc etern
amb vòstron príncep de l'infern!

Als bons dirà:—Fills meus, veniu!
benaventurats posseïu
el regne que us he aparellat
des que lo món va esser creat!

Oh humil Verge! Vós qui heu parit
Jesús Infant aquesta nit,
a vòstron Fill vullau pregar
que de l'infern vulla'ns lliurar!

Lo jorn del Judici
parrà qui haurà fet servici.

Versió que es canta a Mallorca.

Després de matines les famílies solien anar a ca seva a prendre xocolata ben calenta amb ensaïmades.

L'ornamentació nadalenca tradicional de Mallorca

Les neules

Per Nadal, moltes botigues i esglésies de Mallorca enramen i guarneixen el seu interior amb uns llargs enfilalls de neules de paper blanques bellament treballades amb motius nadalencs.

Les neules són uns fulls prims de forma circular. En un primer moment, les neules havien estat fetes amb la mateixa farina amb què s'elaboraven les hòsties de missa i les coques de torró d'ametla crua de Nadal, però més modernament van ser

substituïdes per les de paper.

Les neules més senzilles són rodones i han estat treballades amb l'objectiu de reproduir sanefes i altres motius decoratius de tipus geomètric. Les neules més elaborades reproduïxen motius i escenes del Nadal cristià. S'hi poden veure l'adoració dels Tres Reis d'Orient, el naixement de Jesús, la vida de pastors i altres oficis, etc . Avui, les neules també són decorades amb tot tipus d'altres motius.

Les neules s'uneixen entre elles mitjançant fils i aquests llargs enfilalls de neules es penjen de les llànties i làmpares de les esglésies .

Fca Salvá Tomás
Coordinadora Pastoral